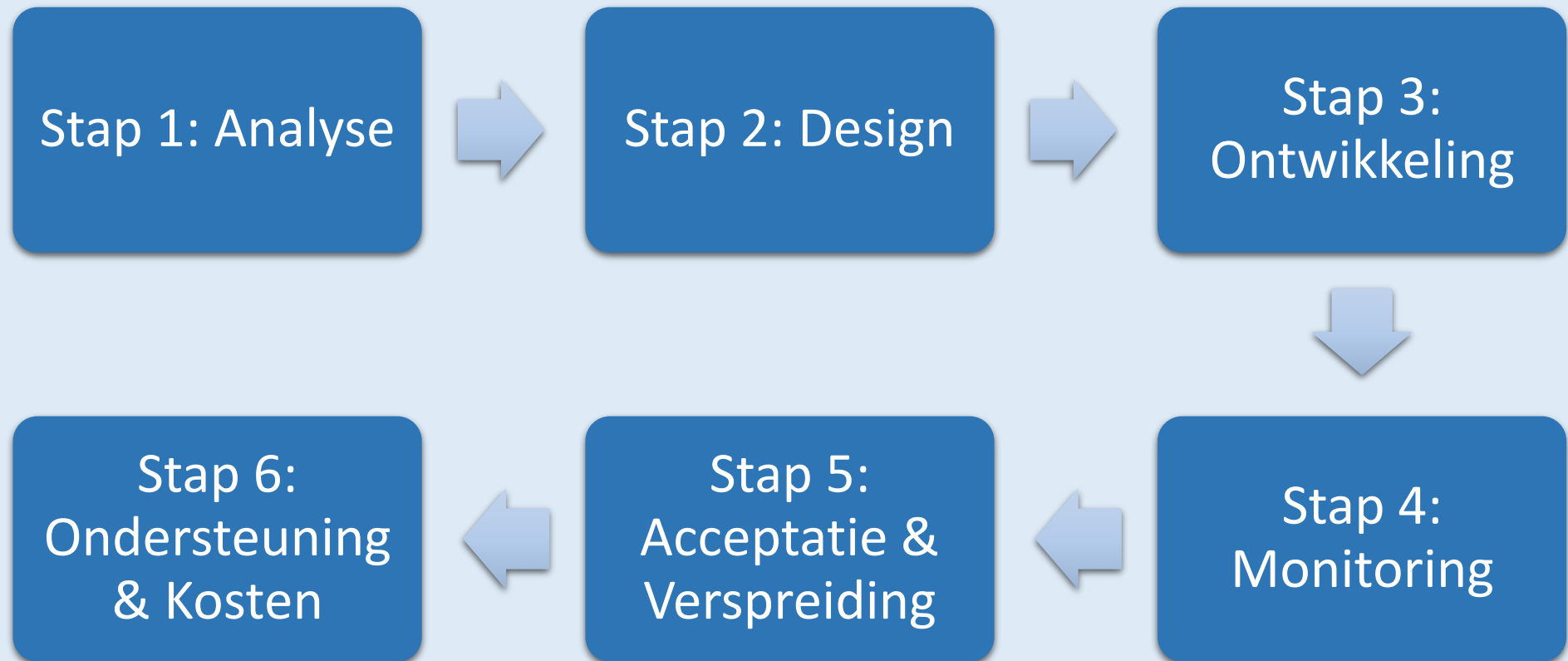

Stappenplan ontwikkelagenda voor opleidingen Learning@Leiden

Introductie

Dit stappenplan is bedoeld om ondersteuning te bieden aan opleidingen die ingrijpende vernieuwingen aan het curriculum willen aanbrengen. Het helpt om stapsgewijs plannen voor een grotere curriculuminnovatie goed te doordenken. Het resultaat van dit stappenplan is dat het de opleiding een ontwikkelagenda biedt: een plan voor de komende jaren dat de leidraad vormt voor de innovaties die de opleiding wil aanbrengen. De implementatiefase en de bijbehorende activiteiten zoals roostering, ontwikkelsessies en de planning daarvan, zijn in het stappenplan buiten beschouwing gelaten. Het stappenplan bestaat uit zes stappen.

STAP 1: ANALYSE

Divergeren: Gegevens verzamelen

Uitdagingen & sterke punten:

Welke verbeterpunten spelen er in de opleiding? Wat zijn bedreigingen? Welke sterke punten kenmerken de opleiding? Welke mogelijkheden ziet de opleiding, bijv. nieuwe wetgeving, internationale, politiek-strategische overwegingen? Gebruik visitatie, NSE, evaluaties, toetsing, analyses van studiesucces, instroom.

Visitatierapporten, SWOT-analyse, NSE, rendementsgegevens, evaluaties

Stakeholders:

Welke stakeholders worden betrokken en hoe? Welke activiteiten worden er georganiseerd om deze betrokkenheid te realiseren?

Stakeholdersanalyse

Arbeidsmarkt:

Waartoe leidt op de opleiding op en welke kennis en vaardigheden zijn nodig als studenten de arbeidsmarkt betreden? Hoe gaat de opleiding inzicht hierover vergaren?

Alumnionderzoek, CRM database, alumnibureau, werkveldraadpleging, arbeidsmarktverkenningen, sectorrapporten

Eigen ambities:

Wat zijn belangrijke waarden? Wat zijn de eigen ambities van de opleiding? Welke persoonlijke ambities hebben de docenten met het onderwijs?

Value mapping of scenario building met de docenten en studenten

Externe ontwikkelingen

Welke toekomstige ontwikkelingen ziet de opleiding m.b.t. de 4 ambities uit de buitenring van de onderwijsvisie?

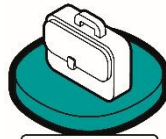
SAMENLEVING

INTERNATIONALISERING

TECHNOLOGIE

ARBEIDSMARKT

Pitches hoogleraren over ontwikkelingen en frontiers of science

Convergeren & Interpreteren

Ambities:

Welke ambities van de onderwijsvisie zijn een kader voor de aanpak van de uitdagingen? Welke ambities lijken een antwoord op de verzamelde gegevens? Welke samenhang is er met al lopende vernieuwingen?

Afbeelding bestaande situatie & wenssituatie, scenario building, Teaching & Learning Guide

Huidige situatie:

Op welke manier en in welk mate zijn de ambities op dit moment terug te vinden in de opleidingen? Welke mooie uitwerkingen zijn er al?

Leerdoelen van vakken & modules, indicatoren in de Teaching & Learning Guide

STAP 2: DESIGN

Divergeren: Wensen en goede voorbeelden verzamelen

Onderwijsvisie:

Welke visie heeft de opleiding over hoe studenten leren, wat is de rol van docenten? Wat zijn de implicaties voor de didactiek & opbouw van het curriculum? Hoe ziet de opleiding er over 4 jaar in grote lijnen idealiter uit?

Docenten benoemen parels van de opleiding; brainstormen samen met studenten en opleidingsdirecteuren over onderdelen van visie; visies van andere opleidingen

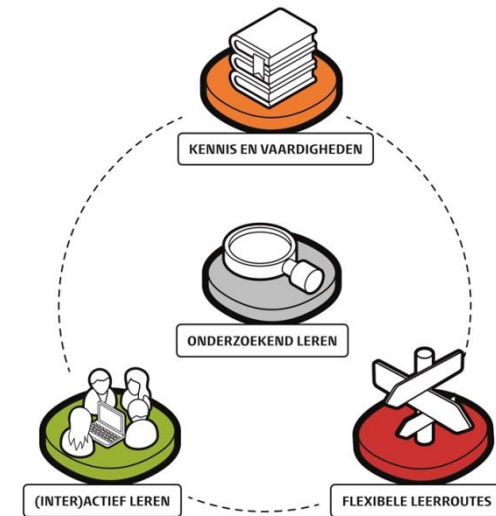
Eindtermen:

Wat zijn de eindtermen van de opleiding met de gekozen ambities: wat moet een student kunnen als hij/zij de opleiding afrondt?

Vacaturetekst voor perfect bij het curriculum passende baan; Teaching and Learning Guide; Dublin descriptoren

Toekomst ambities:

Hoe zien de verschillende ambities uit de onderwijsvisie er over 4 jaar in het curriculum uit? Wat is het ideale plaatje en wat zijn de doelen? Welke inspirerende voorbeelden voor de 4 ambities in de binnenring van de onderwijsvisie bij andere opleidingen zijn er?

2 of 3 wensscenario's waaruit docenten en studenten kiezen; Teaching and Learning Guide; overzicht doelen en programmaeisen

Convergeren: Kiezen en tussendoelen stellen

Tussenstations:

Zijn er bruikbare tussenvormen/ projecten prioriteiten: spreiding van ambities over de jaren of eerst een light uitwerking, daarna een stevigere uitwerking? Kan een schets van een tussenvorm worden gegeven?

Teaching and Learning Guide; indicatoren en evaluatie-instrument om bestaande en gewenste situatie te monitoren; good practices

Succes?:

Voor welke uitwerkingen van de ambities is evidentie? Is deze evidentie ook geldig in de eigen opleiding? Welke effecten van de innovaties zijn te verwachten?

Overzicht van succes- en faalfactoren bij gebruik succesvolle innovaties van elders; netwerk van Communities of practice

STAP 3: ONTWIKKELING

Ontwikkelen van een projectplan

Keuzes:

Welke producten gaat de opleiding ontwikkelen of aanpassen?

- Onderwijsvisie
- Opleidingsprofiel met eindtermen
- Nieuwe blauwdruk van de opleiding
- Toetsbeleidsplan
- Instructies voor ontwikkelen van het onderwijs
- Professionaliseringsplan

Welke zaken zijn daarnaast nodig zijn om een curriculum te laten draaien?

- Docentcapaciteit
- Coördinatie
- Onderwijsmateriaal
- Toetsen
- Rooster en ruimtes
- Eisen aan onderwijsorganisatie

Projectplan van het hele project

Activiteiten:

Welke activiteiten zijn nodig om de producten te ontwikkelen en de doelen van stap 2 te bereiken? Wat is de planning? Welke activiteiten zijn absoluut nodig, welke kunnen eventueel uitgesteld of geschrapt worden?

Sorting tasks, must-haves vs. wish-to-haves, projectplan en -planning met prioriteiten

Voortgangsschets:

Kijkend naar de doelen en activiteiten: maak een eerste schets van indicatoren om voortgang te kunnen monitoren.

Teaching & Learning Guide indicatoren

Korte termijn :

Welke successen zouden op korte termijn behaald kunnen worden? Zijn er op korte termijn veranderingen mogelijk die in lijn zijn met het grotere plan? Welke projecten moeten direct starten om op tijd klaar te zijn?

Betrokkenen :

Welke groepen mensen hebben allemaal te maken met de innovatieplannen (zie stap 5)? Bij welk product/deelproject is wie betrokken?

Ontwikkelen van een projectstructuur

Tijdpad:

Wat is het globale tijdpad? Maak een lange termijn planning.

Expertise:

Welke expertise is van buiten nodig?

Management:

Hoe wordt het project en/of proces gemanaged? Wie is opdrachtgever, en blijft deze voorlopig op zijn/haar post?

Samenstelling projectgroepen

Uitvoerders:

Welke ideeën heeft de opleiding over de aanpak van de herziening? Zijn de ontwikkelaars ook de uitvoerders van het onderwijs? Wie worden de eigenaars/verantwoordelijken zodat gegarandeerd is dat het onderwijs blijvend is vernieuwd?

Gesprek met docenten over betrokkenheid

STAP 4: MONITORING

Inhoudelijk

Indicatoren:

Met welke indicatoren wordt de voortgang gemonitord? Betrek naast studenttevredenheid ook docenttevredenheid, performance van studenten en kwalitatieve beschrijving van het curriculum

Teaching and Learning Guide (indicatoren)

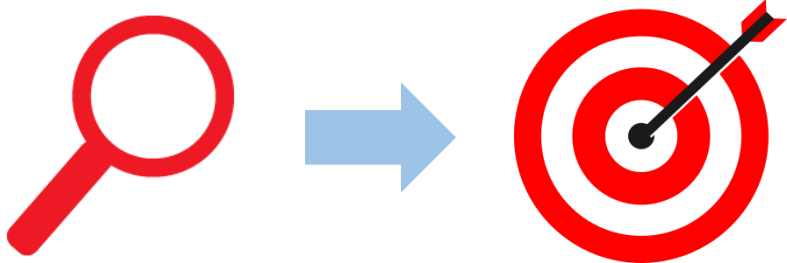
Evaluatie:

Hoe wordt er zowel kwalitatief als kwantitatief geëvalueerd?

Focusgroepen, kwalitatieve beschrijvingen op doelen

Doelen:

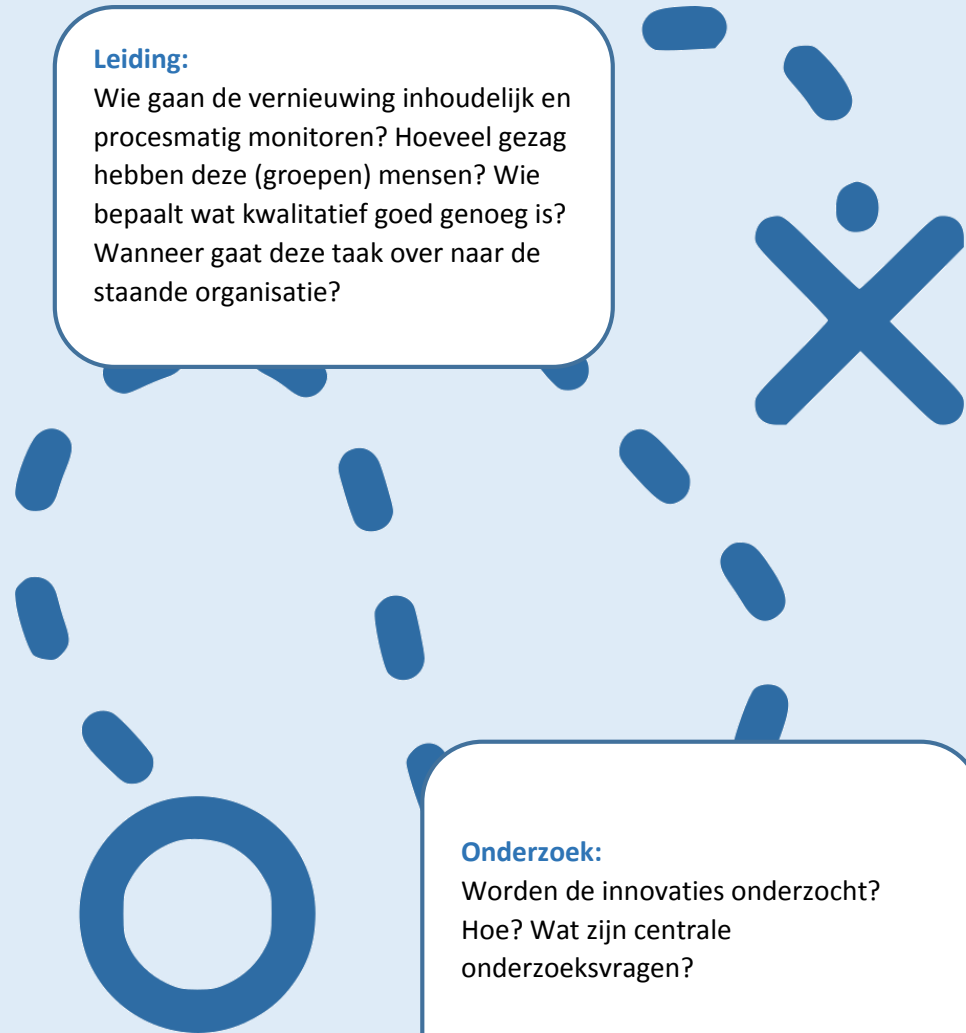
Hoe wordt gemonitord dat de doelen voor komend jaar zijn gehaald?

Procesmatig

Leiding:

Wie gaan de vernieuwing inhoudelijk en procesmatig monitoren? Hoeveel gezag hebben deze (groepen) mensen? Wie bepaalt wat kwalitatief goed genoeg is? Wanneer gaat deze taak over naar de staande organisatie?

Onderzoek:

Worden de innovaties onderzocht? Hoe? Wat zijn centrale onderzoeksvragen?

STAP 5: ACCEPTATIE & VERSPREIDING

Acceptatie & Professionalisering

Stakeholders:

Welke mensen en gremia zijn betrokken bij de innovatie (studenten, docenten, coördinatoren, afdeling communicatie, werkveld, alumni, roosteraars)?
Wanneer moeten zij geïnformeerd dan wel betrokken en/of geprofessionaliseerd worden?

Modellen voor stakeholdersanalyses

Communicatie:

Is er een communicatie- en professionaliseringsplan op geleide van de stakeholdersanalyse?

Voorbeelden van communicatie aanpakken

Professionalisering & Plezier beleven

Viering:

Hoe worden successen gevierd en gecommuniceerd?

Feedback:

Hoe wordt feedback op uitwerkingen verzameld en verwerkt?

Ondersteuning bij ontwikkelagenda

Ontwikkelfase:

Wat denkt de opleiding voor het realiseren van de plannen, in de ontwikkelfase, nodig te hebben?

- Financiën
- Professionalisering van docenten
- Facultaire ondersteuning
- Kennisdeling

Wanneer?

- Op lange termijn
- Per jaar

Structureel:

Wat denkt de opleiding structureel nodig te hebben? Bijvoorbeeld voor:

- Professionalisering van docenten
- Kennisdeling
- ICT ondersteuning

Is er een financiële vergelijking gemaakt tussen het huidige curriculum en het curriculum na innovatie? Zijn de kosten ongeveer gelijk? Tegen welke regelgeving loopt de opleiding op?

Ondersteuning bij stappenplan

Hulp te krijgen bij:

- Stap 1: ICLON, CFI, SOZ projectgroep Employability, Alumnibureau, AZ
- Stap 2: Communities of practice, CFI, ICLON, LTA voor inspirerende voorbeelden
- Stap 3: ICLON, Adviesgroep projectplan(ning)
- Stap 4: ICLON, CROHO
- Stap 5: ICLON, LTA
- Stap 6: Adviesgroep projectplan(ning)